

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

star amputati trunci, qui seipsum adjuvare nequit: Ita & viduæ omni præsidio & solatio destituuntur in terris, quilibet ipsis insultare gestit, inquit: Incurvate, ut transeam, Esa. 51. v. 23. Hinc in lingua Romanâ vocatur vidua, quasi à viro divisa, Germani dicunt *Wittve* / q. d. *wie weh*? Væ mihi miseræ, nemo me respicit, nemo me protegit, quando filii seculi dicunt: Opprimamus pauperem justum, & non parcamus viduæ, Sap. 2. v. 10.

Quod si verò miseria illis duplicatur, ut huic viduæ, ut unico filio, in quo, post Deum hæret spes eorum, priventur per mortem, dolor eò major est. Hinc Spiritus sanctus maximum luctum sic describit: quod sit planctus unigeniti, Jer. 6. v. 26. Zach. 12. v. 10.

Jacobus plurimos habuit filios attamen amisso Josepho consolationem accipere noluit, Gen. 37. v. 35.

Quantum luctum edebat David, mortuo filio immorigerò Absolone, cum tamen adhuc Salomonem haberet, qui frugi erat, 2. Sam. 18. v. 37.

In quanto luctu & squalore puratis parentes versari, si unicum modò filiolum habeant, & illo per mortem priventur, de quo dici potest, quòd Æneas de Ascanio:

Omnis in Ascanio cari stat cura parentis.

Jonas putabat, se non temerè lugere, quod sibi cucurbita in una nocte periisset, Jon. 4. v. 9.

Quantò magis pii parentes dolore afficientur, quando non cucurbita illis petiit, sed unicus filius à morte abreptus est.

Maximè ubi mater jam tum in viduatu degit, & marito privata est, qui melior est,

quam decem filii, 1. Sam. 1. v. 9. uti ejusmodi casus sæpè accidunt, & exemplum in Evangelio prostat: Sine dubio vulnus olim in morte mariti inflictum recruduit, ut dixerit cum Naëmi: Ne vocetis me Naëmi (pulchram,) sed vocate me Mara (amaram,) quia amaritudine valdè replevit me Omnipotens, Ruth. 1. v. 21.

Sed sperent illæ in Deum, 1. Tim. 5. v. 5. qui respicit in orationem humilium, Psal. 102. v. 18. & in verbo suo promisit, se maritum illarum futurum, Esa. 54. v. 5. quid igitur contristabuntur? Siquidem Domini est terra, & plenitudo ejus: Orbis terrarum, Psal. 24. v. 1. & potest omnia facere superabundanter, quàm petimus aut intelligimus, Eph. 3. v. 20. Devolvent proinde super Dominum viam suam, & sperent in eo: & ipse faciet, Psal. 37. v. 5.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit
I. *Ex Christi operatione*, quâ viam quasi morti intercludit, ut cursum suum abolere nequeat.

In genere mortem timemus, & effugimus, quoad fieri potest, sicut quinque illi Reges Amoritum fugerant, & in spelunca se absconderant, Jos. 10. v. 16. Verùm Christus frontem ipsi offert, gradiens in multitudine fortitudinis suæ, Esa. 61. v. 1. tanquam Dux vitæ, Act. 3. v. 14. qui propediem morti pestilentia, & inferno lues futuruserat, Ol. 14. v. 14. ut nos liberaret, qui timore mortis per totam vitam obnoxii eramus servituti, Hebr. 2. v. 15.

Summus Sacerdos V. T. in mortuis non poterat contaminari, Levit. 21. v. 1. hoc in-

dicat, legem neque peccatum, neque stipendium peccati abolere posse. Nulla quippe lex data est, quæ possit vivificare, Gal. 3. v. 21. Verùm noster Pontifex callet artem, qua per mediam mortem viam invenire, & exitium mortis ostendere possit, Psal. 68. v. 21. Ideò obviat hîc Goliatho huic immmani, nec approbat ejus Symbolum: Cedo nulli: sed funda sanctissimi meriti sui ipsum prostermit, ut & nos ipsi insultare valeamus, dicentes: Ubi est mors stimulu tuus? ubi tua, inferne, victoria? 1. Cor. 15. v. 55.

Hîc non inconcinne quadrartypus Gehasi & Domini sui Elisæi, sicut Augustinus applicavit. Elisæus enim baculum suum Giezi tradebat, ut vaderet, & hospitis suæ filium resuscitaret; verum frustra erat, donec Elisæus accederet, & rem expediret, 2. Reg. 4. v. 29. Sic Moses quidem Christum antecessit, & terrorem cum pœna attulit: sed mortem abolere non potuit, dum Christus ipse venit, & Diaboli opera dissolvit, 1. Joh. 3. v. 8. Nam lex per Moysen data: gratia & veritas per Jesum Christum facta est, Joh. 1. v. 17.

II. *Ex bajulorum statione.* Simulac enim Christus loculum tetigit, steterunt, qui portabant. Procul dubio & corda eorum tetigit, virtute sua divinâ, qua omnes creaturas in obsequium suum flectit, Psal. 78. v. 1. Dictum ejus est factum, Psal. 33. v. 9.

Diabolus jam nos arripuerat, ut nos in infernum deportaret: verùm, ut David leonem & ursum persecutus est, & eruit ovem de ore illorum, 1. Sam. 17. v. 35. ita & æternus Dei Filius prodiit, & loculum tetigit, hoc est, in susceptâ humana natura gigante prædam eripuit, Esa. 49. v. 24. Nunc

bajuli consistunt: Mors non amplius trucidat, infernus non deglutit, Diabolus non seducit, Christus inducias nobis conciliavit. Justificati enim fide pacem habemus cum Deo per Filium ejus Jesum Christum, Rom. 5. v. 1. Si verò pacem cum Deo, quis contra nos erit? Rom. 8. v. 32.

III. *Ex adolescentis resurrectione.* Mortui enim in oculis ejus non defuncti sunt, sed vivunt: iccirco hunc defunctum adolescentem ut sanum & valentem inclamat, qui & vocem Christi extemplo percipit. Vox enim Domini in virtute, vox Domini in magnificentia, Psal. 29. v. 4.

Ubi unquam terrenus Rex & Monarcha tanta audaciâ & virtute fuit, ut morti unicum funus eripuerit? Sed Christus id fecit, ut hîc cernimus dum morti prædam suam eripuit, & vacuo loculo dimisit. Eadem ratione die ultimo cum omnibus nobis aget, ut ipse testatur, Johan. 5. vers. 28. 29.

Idea ejus rei nobis hîc dilucidè ostenditur. Christus Nain proficiscens, magnâ comitatus est turba. Ita quando die extremo veniet ad judicium, non solus venturus est, sed omnes S. Angeli cum eo, Matth. 25. v. 31.

Ibi sub porta Civitatis, vox ejus insonabat, quæ dicebat ad juvenem: Adolescens dico tibi, surge! Ita die novissimo non tacitè, sed in jubilatione descendet de cælo, 1. Thess. 4. v. 16. & altâ voce clamabit: Revertimini filii hominum, Psal. 90. v. 4.

Ibi ad vocem Christi resedit, qui erat mortuus, & cæpit loqui: Ita & nos die ultimo capita nostra elevabimus, & in florida juvena incedemus, ut Augustinus docet, quin similes erimus Angelis Dei, Matth.

Matth. 22. v. 30. & sicut illi ut plurimum in forma juvenum comparuerunt, Mare. 16. v. 5. sic & nos frugiferi erimus, germinabimus & virebimus, & annunciemus magnalia Dei in æternum, Psal. 92. v. 15.

Ibi Christus resuscitatum adolescentem matri suæ restituit: sic & ibi amici in plenissimo gaudio convenient, unde dies novissimus, dies restitutionis omnium dicitur, Act. 3. v. 19. Hoc animum nobis addat, ne mortem exhorrescamus, quia nos in sepulchro retinere nequit, sed dimittere rursus cogitur, ut Balæna Jonam jussu Dei indemnam revomere cogebatur, Jon. 2. v. ult. Dicamus ergò cum Ecclesia:

Hoc fulcior solamine
Molestâ in ægritudine,
Scio die quod ultimo,
Cum gaudio,
Sim suscitandus ex humo.
Dei boni potentia,
Retundet mortis spicula,
Servabit ossa corporis,
Ut singulis
Convestiar membranulis.
Bonum Deum cum júbilo,
Videbo, nullus ambigo,
In sempiterna gloriâ
Quæ mi data.
Sit laus ei per secula.

De Tertio,

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Viduis succurre*. Cum enim Servator mæstam hanc viduam cerneret, ut funus filii sui amarissimis lacrymis persequentem; misericordiâ intima motus, non

modò amicè eam compellabat, sed & re ipsa adjuvabat, filium ejus resuscitando, propter quem in hunc luctum conjecta fuerat.

Nos quoque viduarum curam habeamus, easdem adjuvantes,

1. *Auxilio*, non enim multum sibi acquirere possunt, idèd aliorum beneficentiâ indigent, qui rivulos aquarum in plateas derivent, Prov. 5. v. 16. & necessitatibus sanctorum haud inviti subveniant, Rom. 12. v. 13. id Deus non sine mercede relinquet, si vel potus frigida saltem fuerit, Matth. 10. v. ult. Est enim judex viduarum, Psal. 68. v. 6. & sicut bonum, quod illis exhibetur, non sine remuneratione relinquit: sic & severâ pœna afficit eos, qui non verentur easdem offendere, Ex. 22. 22.

2. *Consilio*. In judicando esto pupillis misericors, ut pater, & pro viro matri illorum; & eris tu, velut Filius Altissimi obediens, & miserebitur tui magis quàm mater, Sir. 4. v. 10. 11.

3. *Præsidio*. Adhuc enim malefetiati inveniuntur, qui opprimunt in judicio pauperes, & vim faciunt causæ humilium, ut sint viduæ præda eorum, & pupillos diripiunt, Esa. 10. v. 2. Si Magistratum compellant, & ejus opem implorant, sæpè frustra implorant, ut exemplum prostat, Luc. 18. 7.

Hoc verò minimè fiat, Christiani enim Magistratus ante omnia operam dent in officio suo, ut viduæ & pupilli jus suum consequantur.

Hoc fecit Jobus, c. 29. v. 12. 15. David, 2. Sam. 14. v. 5.

Hæc laude quoque commendatur Imperator Ferdinandus I. Nam cum aliquando Secretarius ejus viduâ, quæ literas sup-